

Dil, el, yüz ve kalp

11.12.2016 10:40 [BİRGÜN PAZAR](#)

Yabancıdan sakınmak elbette tüm doğada var. Tanımadığımızın niyetini bilemez, kestirmekte güçlük çekeriz. Fakat yakınlaşmadan da tanımak mümkün değildir.

BİLGE SELÇUK @byagmurlu

Bazen dünyanıza, yanibaşınıza tanımadıklarınız gelir. Bazen hep orada oldukları halde ilk kez karşılaşsınız. Yabancıdırlar, yabancısınızdır. Görünüşleriniz gibi, konuşacaklarınız da tuhaf gelecektir birbirinize. Ayrı dünyalardan olduğunuza göre, dilleriniz farklıdır.

Aynı dünyanın aynı dili konuşanları bile anlamakta bu kadar zorlanırken, iki yabancıнын iletişim kurabilmesi pek de gerçekçi gelmeyebilir kulağa. Ama bunu mümkün kılacak bir şey olamaz mı? Niyet gibi mesela? Niyet, bu zorlayıcı anlama ve anlatma süreçlerinde sebat edebilmemizi sağlamaz mı? Ve bu, uğraşmaya değer değil midir? İletişimsizliğin bizi götüreceği yer çatışma ve çatışmanın sonucu tüm tarafların kaybetmesiye eğer... Çünkü çatışmadan

geriye kalan dul ve yetimlerdir, yani her yaştan kaybetmiş ve yalnız insan.

Ama yabancıdan sakınmak elbette tüm doğada var. Tanımadığımızın niyetini bilemez, kestirmekte güçlük çekeriz.

Hareketsizken bile bize zarar verebilecek, yaşamımızı altüst edebilecek bir tehdit olarak görme eğilimindeyizdir onu. Fakat yakınlaşmadan da tanımak mümkün değildir. Peki, bu yabancıyı potansiyel tehlike olarak görürken ona nasıl yaklaşabiliriz? Bizim de ona yabancı olduğumuzu düşünürsek bir de... Niyetler kötü değilse bile, bu nasıl anlaşılabilir?

Bir yolu, yüzü görmektir. Bizi koruması için taktığımız bir maskenin, bir kılıfın ardından tanınmamız imkânsızdır. Niyetimizin anlaşılması için çıplak, açık bir yüz gerekir. Yüzünü göstermek ve yüzünü görmek... Yüz bir araçtır.

Bir diğeryse eldir. Boş olduğunu göstermek de, uzatmak da iyi niyete işaret eder.

İletişim için gereken temas böyle böyle kurulmaya başlanır. Ama yüz yüze gelebilmek, elini uzatabilmek her zaman kolay değildir. Yeri geldiğinde, korkudan araya çekilmiş bariyerleri aşmak için kurallara karşı gelmeyi, çoğunluk ile ters düşmeyi ve bunların getireceği pek çok riski göze almayı gerektirir.

Temasa geçtikten sonraki aşamada lazım olansa sebatır. Yeni dili anlamak, tanımadığın bu diğer canlıyla iletişim kurabilmek için sabırla düşünmek, çözmeye uğraşmak, kafa yormak gerekir. Bu anlama çabası, hiç bilmediğini, daha önce hiç karşılaşmadığını düşündüğün o dilin parçalarını, aynı veya benzer, kendi hayatında aslında görmüş olduğunu fark ettirir sana. Bu farkındalık, yabancıнын ne demek istiyor olduğunu anlamanda yardımcı olur. Küçük ipuçlarını birleştirdiğinde bütünün anlamını çıkarmaya yaklaşabilirsin.

Fakat iletişim çetrefillidir. Aynı kelime bazen birden çok şeyi temsil eder. Ve sen ve yabancı, bu aynı kelimeyi farklı anlamlarda kullanıyor olabilirsiniz. Senin düşündüğün haliyle anlamı kötü ve tehditkârsa sinirlenebilir, yabancıyı

karşına almaya karar verebilirsin. Karşıya almak, artık uzlaşamayız, ancak çatışabiliriz demektir.

Ama anlama niyetimiz varsa, kelimenin kendi bildiğimizden farklı bir şeyi ifade ediyor olabileceğine ihtimal verir, tanıdık gelen bölümleri biraraya getirerek düşünmeye sebatla devam ederiz. Bu zihinsel çaba, hiç tahayyül etmediğimiz bambaşka bir anlamı keşfetmemizi sağlar. Düşmanca algıladığımız sözcük, bir iyilik bile ifade ediyor olabilir. Yabancıнын söylemeye çalıştığını anlamaya işte bu kadar uzak olmamız mümkündür. Alışık olduğumuz ve zihnimizin kestirme yollardan bize hızlıca sunduğu bilgi yanılmamıza yol açabilir. İletişim kurmaya çalışırken dilin kurallarını, formülleri bilmek elbette işe yarar, ama bu sadece kolaylaştırıcıdır; tek başına, dili keşfetmeye yetmez. Kendi hayatımızda karşılığını arayarak kavrama çabasıdır gerçek iletişimi mümkün kılan. Ancak böyle içten bir çabayla düşündüğümüzde o gerçek anlama ulaşabiliriz. O zaman biliş, yani düşünce şeklimiz gelişir, içgörümüz artar, ufkumuz değişir, öngörümüz artar. Dünyayı, yaşadıklarımızı ve hatta kendimiz şahsen deneyimlemediklerimizi dahi bambaşka şekillerde görmeye başlarız. Bu dili bilmeyenlerin hiç yapamayacağı bir biçimde...

Dille birlikte biliş, hayatı algılayışımız ve ilişkilerimiz de değişir.

Deneyimlerimizi her yönüyle görebilir, mutluluğun yanında acı, neşenin yanında kaygı olabileceğini bilerek, hayattan kaçmadan hakkıyla yaşama cesaretini gösteririz. Bu cesaret, hiç tanımadığına yüzünü gösteren, elini uzatan, engeli atlayıp yakınlaşan, bilgisine duyarlılığı ekleyerek çabalayan, anlama ve uzlaşma niyetinden vazgeçmeyen cesaretle aynıdır. Bunu yapan, savaşın tek sonucunun dul ve yetimler olduğunu, çatışmanın sadece kaybettirdiğini söyleyen sesle aynıdır. Bunlar kadına aittir.

İşte tüm bu deneyim sağduyuyu getirir. Ve gelen, tüm kapıları açabilir. Dünyamızdaki, ülkemizdeki, çevremizde yanıbaşımızdaki ve kendi içimizdeki yabancılarla olan kapıları... o zaman fevrilik dinginleşir, katılık yumuşar, savaş barışa döner. Dil, el, yüz ve kalple...

(Arrival/Geliş filminden esinlenerek yazıldı.)